

جمعیت اقوش عالیان- ۱- بهبهان- ۲- سهرم- ۳- نهارند- ۴- داراب شیراز-
کنید- ۵- پافت- ۶- اشکورز و معلم طبله سوزران- ۷- میابا- ۸- شوران- ۹- قرقی و مهندسی تربیت حیدریه- ۱۰- خسنا و سپهان- ۱۱- خیبر- ۱۲- علوم فضایی و
خدمات اداری- ۱۳- فردانشگاهی و سدان ارشت جمهوری اسلامی (المولی)

سلام،
اموزش عالی ارگان-۱ اموزش عالی پردیسیور-۲ اموزش عالی شهید باکری میاندوآب

۹۱/۰ شورایی برنامه ریزی آموزش عالی به تصریب رسیده است برای اجرای ابلاغ می‌شود.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

حسین فادری منش

معاون آموزشی

نشانی:
 شهروند - شهرک قدس
 میدان صنعت ، خیابان
 خوردین ، خیابان هرمزان ،
 بخش خیابان بیرونی خوبی
 کد پست: ۱۴۶۶۶-۶۳۸۹۱
 شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰
 سندوق پستی:
 ۱۴۶۶۵-۱۰۱۳
 تهران

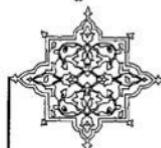
بسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علم، تحقیقات و فناوری

وزیر

آینین نامه آموزشی دوره‌های کارداشی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

مقدمه

رشد روزافزون پیشرفت‌های علمی در جهان امروز همراه با تحولات شگرف صورت گرفته در آن، ضرورت توجه به برنامه‌ریزی دقیق، اساسی و منطبق با واقعیت‌های موجود و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران را پیش از پیش روشن ساخته است. در افق بلند این چشم‌انداز، جامعه ایرانی دارای ویژگی‌هایی است که بخش مهمی از آن، در قلمرو سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دارد. برای تحقق چنین رسالتی، لازم است تسامم امکانات و ظرفیت‌های آموزشی کشور بسیج شود و با تقدیم و بررسی وضعیت موجود و نوسازی آن، برای پاسخگویی به نیازها و ارتقای سطح کیفی برنامه‌های آموزشی تلاش لازم انجام پذیرد.

به این منظور، با توجه به اهداف و رسالت‌های نظام آموزش عالی کشور و فرصت پیش‌آمده در ماده ۱۵ قانون برنامه پنجماله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۴۲۹/۱۰/۱۵) که کیفی‌سازی برنامه‌ها به خصوص ارتقای ساختهای کیفی رشته‌های تحصیلی در آن مد نظر قرار گرفته است، این آینین نامه متناسب با الزامات و انتظارات موجود تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آینین نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاهی برای تربیت نیروی انسانی متعدد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

ماده ۲. تعاریف

- ۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۲- مؤسسه: منظور کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مجری یک یا چند دوره کارداشی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته مورد تأیید وزارت است.
- ۳- شورای آموزشی: منظور شورای آموزشی « مؤسسه » است.

کاظمیان دانشجو

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و تعاویر

وزیر

بمقدمه تعالیٰ

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

۴-۲. دوره: منظور دوره‌های کارданی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه حضوری، طبق ضوابط مربوط برگزار می‌شود.

۵-۲ روزانه: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و یا پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در یکی از « مؤسسه‌های آموزش عالی تحصیل می‌کند.

۶-۲ نوبت دوم: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری، در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کند.

۷-۲ آموزش نیمه حضوری: آموزشی است که بخشی از فرایند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی - تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره به چهره برگزار می‌شود.

۸-۲ آموزش مهارتی: آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارآیی و توانایی دانشجو در رشته مربوط برگزار می‌شود.

۹-۲ راهنمای تحصیلی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی « مؤسسه» مربوط انتخاب می‌شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.

۱۰-۲ واحد درسی: مقدار یا میزان درسی است که مقادیر آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۲۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی یا کار در حوزه کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می‌شود. رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن از سوی استاد مربوط تعیین می‌شود.

۱۱-۲ درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش و یا مهارت دانشجو، در آغاز یا طی دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲-۲ رشته تحصیلی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجراء گذاشته می‌شود.

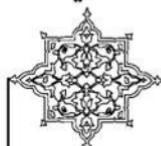
۱۳-۲ دوره کاردانی: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسط تعالی

تاریخ: ۲۲ مرداد ۱۳۹۱

شماره: ۱۴۸۷۱۵

پیوست:

۱۴-۲. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن ۱۴۰ تا ۱۴۱ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل شود) به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌شود.

۱۵-۲. دوره کارشناسی نایپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن تعداد ۱۸ الی ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایپیوسته نائل می‌گردد.

۱۶-۲. گرایش تحصیلی: چهتگیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

۱۷-۲. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان، مواد آزمونی مشترک برگزار می‌شود.

۱۸-۲. گروه آموزشی: بنیادی تربین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه تخصصی می‌پردازد.

۱۹-۲. دانشجو: فرد پذیرفته شده‌ای است که در مهلت مقرر و براساس ضوابط و مقررات جاری، در « مؤسسه » ثبت نام می‌کند.

۲۰-۲. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

ماده ۳. ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذی صلاح، ۲-۳. احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت.

ماده ۴. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب مؤسسه یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است.

تعصیره: در ارائه دروس دوره تابستان، دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵. آموزش در « مؤسسه » مبتنی بر نظام واحدی است.

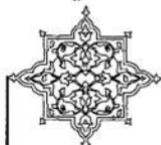
کاظران ۵ دانشجو

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم تعالیٰ

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

ماده ۶ «مؤسسه» موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی «وزارت» را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجراء نماید.

ماده ۷. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۱۴ و حدکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند و حدکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستانی ۶ واحد است.

تبصره ۱: اگر معدل دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حدکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲: در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو می‌تواند صرف نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایطی که از تخصیل دانشجو حدکثر ۸ واحد درسی باقی مانده باشد، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی انتخاب نماید.

تبصره ۴: واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۴ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنابراین موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص «مؤسسه») به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد، این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سقوط تحصیلی وی محسوب می‌شود، (اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا ممتازی دانشجو، نمرات واحدهای این نیمسال با نمرات دروس نیمسال بعدی دانشجو در محاسبه معدل دو نیمسال منظور خواهد شد).

ماده ۸ در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها دو درس نظری باقیمانده داشته باشد، می‌تواند آن دو درس را به صورت معوفی به استاد بگذراند.

تبصره: در صورتی که دو درس معوفی به استاد متنهی به دوره تابستانی شود، سقف واحد نباید (با رعایت تبصره ۲ ماده ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش‌نیاز (تقدیم و تأخیر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی گروه است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدیم و تأخیر) دروس معاف است.

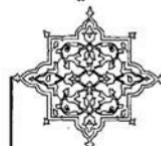
بسم تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

تاریخ: ۱۳۹۱/۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیرمرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد می‌باشد. نمره دروس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۱۱. تحصیل دانشجو در هر زمان و فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان «برگزیده علمی»، تابع ضوابط مصوب وزارت است.

ماده ۱۲. برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیم درباره موارد حذف، اضافه و حذف اضطراری دروس بر عهده شورای آموزشی مؤسسه است.

تبصره: در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی مؤسسه تا قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است.

ماده ۱۳. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ (پنج) سال است.

ماده ۱۴. گروه آموزشی موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجو از بدو ورود یکی از اعضای هیئت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

ماده ۱۵. حضور دانشجو در تمام جلسات درس الزامی است.

تبصره: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{2}{11}$ جلسات و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال غایب داشته باشد، با تشخیص شورای آموزشی مؤسسه، آن درس حذف می‌شود.

ماده ۱۶. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی - پژوهشی و نتایج امتحانات میان نیمسال و پایان نیمسال انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجو در هر درس، مدرس آن درس است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری، الزامی است.

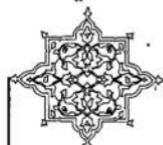
دانشجویان
کتابخانه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

و زیر

بسم تعالیٰ

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

ماده ۱۷. معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست (۰-۲۰) می‌باشد.

تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است، گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که به نمره ارزیابی درس، تقاضای تجدیدنظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدیدنظر کتبی خود را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسليم کند. مدرس هر درس نیز موظف است، ظرف مدت یک هفته، از تاریخ دریافت تقاضای تجدیدنظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام کند.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دیبری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداقل ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز از تاریخ پایان امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره ۲ این ماده به نمره قطعی تبدیل شود.

تبصره ۴: نمره درس پس از قطعی شدن، غیرقابل تغییر است.

تبصره ۵: مدرس موظف است، برگه‌های امتحانی هر درسن را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

ماده ۱۸. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی باید کمتر از ۱۲ باشد.

تبصره: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی دروس فوق را با حداقل نمره ۱۴ بگذراند، نمره قبلی از کارنامه دانشجو حذف می‌شود و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد.

ماده ۱۹. چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن

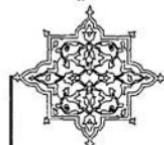
کاوه ایان دانشجو

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و تفکر اسلامی

و فرهنگ

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

نیمسال مشروط ثلثی می‌شود. دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جزء در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

ماده ۲۰. حداقل نیمسال‌های مشروطی مجاز در دوره کاردانی و کارشناسی نابیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۲ نیمسال اعم از متولی یا متنابض است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنتوات مجاز می‌تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود، به تحصیل ادامه دهد؛ در غیراین صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجو می‌تواند در دوره کاردانی و کارشناسی نابیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: « مؤسسه » می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره ۲: حداقل مدت مجاز مرخصی زایمان دانشجو دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنتوات تحصیلی است.

تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد « مؤسسه » و شورای آموزشی، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنتوات تحصیلی است.

ماده ۲۲. دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعریفه مصوب هستند.

ماده ۲۳. عدم ثبت نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (بدون کسب اجازه از « مؤسسه »)، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی مؤسسه است.

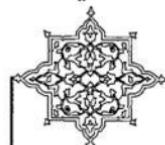
ماده ۲۴. دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم تعالیٰ

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست: —

به اداره آموزش « مؤسسه » تسلیم کند. این دانشجو مجاز است، فقط برای یکبار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراین صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف وی از تحصیل صادر می‌شود.

ماده ۲۵. دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشتہ یا گرایش به رشتہ یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه آزمایشی دیگر و در همان « مؤسسه » تغییر رشتہ یا گرایش دهد:

(الف) وجود رشتہ یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان « مؤسسه »،

(ب) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری از نمره کشوری آن رشتہ یا گرایش در « مؤسسه » (در سال پذیرش)،

(ج) امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنتوایات مجاز باقیمانده،

(د) موافقت گروه آموزشی و تأیید شورای آموزشی مؤسسه.

تبصره: دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشتہ یا گرایش دهد.

ماده ۲۶. تغییر رشتہ در دوره کارشناسی نایپوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۵ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۷. میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت (ابلاغیه شماره ۱۸۰۳/۱۰ و مورخ ۸۹/۷/۱۰) و الحالات و اصلاحات بعدی آن) میسر می‌باشد.

ماده ۲۸. انتقال توأم با تغییر رشتہ یا گرایش، مشروط به احراز همزمان شرایط تغییر رشتہ یا گرایش و انتقال (موضوع موارد ۲۵، ۲۶ و ۲۷) و با توافق « مؤسسه » مبدأ و مقصد تنها برای یک بار امکان‌پذیر است.

دانشجویی

بسط تعالی

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۲

شماره: ۱۳۸۷/۱۵/۹۰

پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علم و تحقیقات و فناوری

وزیر

ماده ۲۹. دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوای (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس کمتر از ۱۲ نباشد. در این صورت، فقط دروس پذیرفته شده و نمره آنها با اختساب در معدل کل و سنتوات در کارنامه دانشجو ثبت و باقی می‌ماند.

ماده ۳۰. تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو، روزی است که آخرین نفره قطعی درس دانشجو در آموزش مؤسسه ثبت می‌شود.

ماده ۳۱. به داشجوبی که کلیه واحدهای درسی دوره را بـ میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد مدرک تحصیلی کارданی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی نایپوسته ارائه می‌شود.
تبصره: در صورتی که دانشجوی در طول مدت مجاز تحصیل تواند معدل کل خود را به ۱۲ برساند، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداقل ۲۰ واحد از دروس دوره، میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند؛ در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۲. در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برابر یا بیشتر از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی با معدل نمره ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی، فقط یک گواهی مبتنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره کاردانی را گذرانده باشد، مؤسسه می‌تواند دروسی را که دانشجو با نمره ۱۲ یا بالاتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار دهد.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری پودن «مؤسسه» محل تحصیل دانشجو انجام می‌گیرد.

ماده ۳۳. این آیین‌نامه حاوی اصول و ضوابط کلی حاکم بر دوره کاردانی، کارشناسی پیوسته و

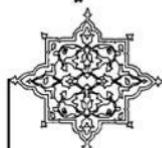
بسم تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

تاریخ: ۱۳۹۱ / ۰۷ / ۲۲

شماره: ۱۳۸۷۱۵

پیوست:

نایابیسته است و « مؤسسه » موظف است، شیوه‌نامه‌های اجرایی مربوط را صرفاً در چارچوب
مقاد آینین نامه تدوین و ضمن اطلاع‌رسانی اجراه نماید.

ماده ۳۴. هرگونه تفسیر مقاد آین آینین نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده معاونت
آموزشی « وزارت » است.

ماده ۳۵. آین آینین نامه در ۲۵ ماده و ۲۶ تبصره در جلسه ۸۰۳ مورخ ۹۱/۰۸ به تصویب
شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی رسید و برای دانشجویان و زواری سال تحصیلی ۱۳۹۱-۹۲ به
بعد و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء است و کلیه آینین نامه‌ها و بخش‌نامه‌های مغایر با آن لغو و بلاشر
اعلام می‌شود.

با آرزوی توفیقات الهی

کامران دانشجو